

ARTICLES
[ARTYKUŁY]

**NATURE, SOURCE, MEASUREMENT, AND EVALUATION
OF MUSIC APTITUDES***

Edwin E. Gordon

University of South Carolina, USA

Summary. The article points at the differences between music achievements and music aptitudes claiming that music achievements are intellectual, while music aptitudes are spontaneous and occur in the entire body. The author also shows the importance of testing the music aptitude and presents tests useful for this purpose (e.g. PMMA, IMMA, MAP and AMMA). He says that music aptitude tests may be used to identify students with high overall music aptitude, but they may also be administered to focus on tonal and rhythm aptitudes.

RÓŻNICE INDYWIDUALNE JAKO KORELATY AKTYWNOŚCI STRATEGICZNEJ I OSIĄGNIĘĆ SZKOLNYCH UCZNIÓW GIMNAZJUM I LICEUM¹

Ewa Czerniawska

Wydział Psychologii, Uniwersytet Warszawski
Warszawa

INDIVIDUAL DIFFERENCES AS CORRELATES OF STRATEGIC ACTIVITY AND SCHOOL ACHIEVEMENTS IN STUDENTS FROM THE JUNIOR AND SENIOR HIGH SCHOOL

Summary. Two studies were conducted in order to investigate the relationships between students' personality and temperamental traits, and their strategic activity (the strategic control of learning and depth of processing), and school achievements. In Study I personality factors, as described in H. Eysenck's theory, were taken into account. Two hundred and seven students from grade 2 of the junior high school and grade 3 from the senior high school were the subjects. The research was conducted in groups. Subjects filled in the following questionnaires: EPQ-R, SFQ and "Learning from Textbook Texts". Data concerning school achievements were also gathered. It appeared that strategic irresolution and surface processing were negative predictors of achievements, whereas deep processing – a positive one. Extraversion was linked with a flexible control, neurotism with irresolute control and surface processing. Older students employed surface strategies less often, and demonstrated a lower level of inflexible and flexible control. In Study II, concerning temperamental features, 218 students from grade 2 of the junior high school and grade 3 from the senior high school, took part. The procedure was the same as in Study I, with the exception that instead of the EPQ-R, the questionnaire FCZ-KT, measuring temperamental features, was employed. The collected data confirmed the existence of the relationships between temperamental features and strategic activity. Students with a high level of activity and endurance, employed more often deep strategies and flexible

control, students with a high level of reactivity and perseverativity demonstrated a stronger tendency towards irresolute and inflexible control. In general strategic flexibility and deep processing were favorable for school achievements.

Wprowadzenie

We współczesnej psychologii kształcenia, poszukując wyznaczników efektywności uczenia się szkolnego i akademickiego, wskazuje się przede wszystkim na znaczenie aktywności strategicznej (por. np. Czerniawska, 1999, 2002, 2003; Dembo, 1999; Siegler, 1983, 1991). Efektywne uczenie się jest postrzegane jako aktywny proces konstruowania wiedzy przez uczącego się za pomocą strategii uczenia się: poznawczych, które polegają na działaniach na materiale będącym przedmiotem uczenia się i prowadzą do jego przyswajania oraz metapoznawczych, których rolą jest kontrola, monitorowanie oraz regulacja strategii poznawczych i afektywnych. Liczne dane empiryczne potwierdzają rolę strategii uczenia się dla osiągnięć (np. Biggs, Moore, 1993; Dembo, 1997). Jednak wiele zagadnień szczegółowych wymaga nadal rozwiązania, w tym jaki jest związek zachowań strategicznych z cechami indywidualnymi, np. osobowością, zdolnościami czy stylem poznawczym.

Psychologowie podkreślają, że na ogół lepsze efekty przynosi stosowanie strategii głębokich, polegających na semantycznym przetwarzaniu informacji, monitorowaniu przebiegu uczenia się oraz umiejętności zmiany obranego kierunku działania, jeśli pierwotnie przyjęty okaże się nieefektywny. Tak więc podstawowe znaczenie ma giętkość strategiczna, której istotą jest dostosowywanie aktywności strategicznej do własnych cech podmiotu, postawionych zadań, przebiegu i efektów danego uczenia się, poznawczej dziedziny wiedzy (Alexander, 1995; Boekaerts, 1997; Czerniawska, 1995, 1997, 1999).

Ogólną koncepcję teoretyczną giętkości strategicznej sformułował Robert Cantwell. Postawił on hipotezę, że różnice indywidualne w kontroli sprawowanej nad uczeniem się mogą być opisane w kategoriach ich adaptacyjności lub nieadaptacyjności (Archard, Cantwell, Bourke, 1999; Cantwell, 1997, 1998; Cantwell, Moore, 1996, 1998; Czerniawska, Cantwell, 2002). Zdaniem Cantwella podstawową rolą dla wystąpienia określonego rodzaju samoregulacji odgrywają przekonania uczących się na temat procesów kontrolnych, przy czym uważa on, że różnice w tym zakresie pomiędzy uczącymi się mają charakter jakościowy, a nie ilościowy (Cantwell, 1998; Cantwell, Moore, 1996, 1998). Dla efektywnych uczących się jest charakterystyczne rozumienie, że skuteczne uczenie się wymaga planowania i monitorowania, czyli aktywnej adaptacji do wym

ORGANIZATIONAL CLIMATE AND SUBJECTIVE COSTS OF SUCCESS AN INDIVIDUAL IN THE ORGANISATION'S FIELD

Joanna Mesjasz

Institute of Psychology, Wrocław University

Zbigniew Zaleski

Institute of Psychology, Lublin Catholic University

Summary. In the theoretical part of the article the authors present Kurt Lewin's theory, focusing at the individual in the organisation's field; the concept of climate according to L. Rosenstiel and psychological costs of professional success. In the empirical part they describe the research project, e.g. the sample and instruments. They conclude with the statement saying that the research results indicated that there were an explicit connection the organisation's climate and experiencing the psychological costs by both Polish and Czech managers.

RODZINNE UWARUNKOWANIA ZADANIOWEJ I OBRONNEJ STRATEGII RADZENIA SOBIE MŁODZIEŻY W TRUDNYCH SYTUACJACH SPOŁECZNYCH

Danuta Borecka-Biernat
Instytut Psychologii
Uniwersytet Wrocławski

FAMILY CONDITIONS OF THE TASK AND DEFENSIVE COPING STRATEGY OF YOUNG PEOPLE IN THE DIFFICULT SOCIAL SITUATIONS

Summary. The objective of the research was the recognition of the part played by the educational attitudes of parents in the determination of the task and defensive (aggression, duck) coping strategy of young people in the difficult social situations as well as the attempt to determine if the task and defensive coping strategy of the youth occurs together with the task and defensive coping strategy of the parents (one of them or both). During the research there were used the Roe-Siegelman type III PCR form for the examination of parental attitudes' perception, author's questionnaire for the examination of the coping strategy of young people in the difficult social situations and the author's questionnaire for the examination of the coping strategy of parents in the difficult social situations (RRTSS). For the statistical analyses there were used the results of 293 students, 13-15 years old.

The results of the research show that the part of predictors, which moderately (69%-79%) allow to foresee the aggression (duck) and task coping strategy of adolescent youth in the difficult social situations, is played by the complex of defined family variables: educational attitudes of parents perceived by the adolescent youth: loving attitude, father's liberal and excessively protective attitude, mother's rejective attitude as well as the defensive (aggression, duck) and task coping strategy of parents perceived by the youth.

It's not out of place to mention that on the basis of the analysis of research results there weren't determined the fundamental psychological indices – predictors among the family variables differentiating the youth using the aggression strategy in the coping in the difficult situations and the youth using the avoidance of confrontation with the difficult situation as the coping method.